

«بلند بالا» از بسیاری
کتاب‌ها سترگ‌تر است

۲

پیشنهادهای نوروزی تحریریه
قفصه کتاب

۵

فهم کتابی یا
کتاب فهمی؟

۷

برای «مسعود دیانی» که با قلم و بیانش، دلبری می‌کرد

شادترین «مسعود» جهان

۳

درآغاز

برای مسعود دیانی که اهل گفت‌وگو بود

داغ رفتنش سنگین است

محمد رحمانی

نویسنده

مسعود دیانی را شاید خیلی‌ها فقط از قاب تلویزیون بشناسند و با ترکیب افرادی که در تشییع او حضور داشتند و مکان تشییع و در نهایت لباس روحانیت یک قضاوت کلیشه‌ای در رابطه او داشته باشند. مسعود دیانی برای من نخست یک منتقد بی‌رحم بود. این بی‌رحمی البته حسن است، چرا که سال‌هاست فضای نقد به فضای تعارف و تمجید، تغییر محتوا یافته است. یادم هست وقتی پیش‌نویس کتاب «من اعتراف می‌کنم» را برای اخذ نظرش به او دادم این نکته را یادآور شد و چنان بر متن شلاق زد که آخ

دیانی اصلاح طلب هم نبود. خط قرمزی در نقد و اندیشه نداشت و اتفاقاً سنت شکن و ضد کلیشه بود. نمی‌گویم عالم به غیب بود یا همه مواضع و پیش‌بینی‌هایش درست بود که اتفاقاً ساعت‌ها محترمانه با هم بحث می‌کردیم و هرگز کار به تکفیر نمی‌رسید.

یادم هست همان اوایل که «سوره» را در شبکه چهار راه انداخته بود هم جلسه گذاشتیم و به او پیشنهاد دادم مواضع مجاهدین خلق (منافقین) در خصوص عاشورا و سخنرانی موسی خیابانی را منعکس کند. انجام داد و کلی فشار را به جان خرید. پیشنهاد دادم تا برنامه سوره را به کتاب تبدیل کند که استقبال کرد ولی انرژی نداشت که خود آغاز کننده این مسیر باشد. چند سال هم مشغول یک دانشنامه برای شهدای مدافع حرم بود که ثمره کارش را ندید و البته سایر گلایه‌هایش از دوستانی که توقع داشت از آنها که فقط حالش را ببرسند و نپرسیدند، بماند. مسعود عزیز رفیق با سواد اخلاق مدار و شریفی بود. داغ رفتنش سنگین است.

از کتابم بلند شد. نقدهایش اما برای بهبود اثر بود؛ یادم هست هر جا بویی از تخریب وحید افراخته می‌داد، تذکر داده بود. برایش توضیح دادم چند جا به عمد این نشان‌ها را گذاشتم تا کتاب بتواند منتشر شود و انگ نخورم، گفت اصلاً مهم نیست چاپ نکنند؛ تو کاری که درست می‌دانی را انجام بده. در آخرین دیدار بعد از چاپ کتاب هم قول داد در جلسه نقد و بررسی کتاب حاضر شود (مسعود تو بد قول نبودی که). مسعود عزیز اساساً فقط در برنامه‌های رسمی لباس روحانیت می‌پوشید. همیشه تیپ اسپرت می‌زد و اگر کسی او را نمی‌شناخت اصلاح‌دس نمی‌زد بایک روحانی در حال مباحثه است. به جای حدیث از فیلسوفان و ادیبان نقل قول می‌آورد تا به نظر خود هاله‌ای از تقدس ندهد. برنامه منظم مطالعاتی داشت که فلسفه ادبیات و تاریخ در اولویتش بود و عاشق گعده‌های تخصصی بود. مسعود هیچ وقت اصولگرا نبود و شاید خیلی‌ها ندانند که سال‌ها پیش به خاطر مواضع خود از کار بیکار شد و یک بحران بزرگ اقتصادی را پشت سر گذاشت.